

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Udenrigsminister Per Stig Møller
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Dato: 27. november 2009
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2009-151-0330
Dok.: KBU40509
+ bilag

Kære udenrigsminister

Med henblik på oversendelse til Folketingets Europaudvalg sendes vedlagt besvarelse af spørgsmål nr. 9 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til udenrigsministeren den 26. oktober 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lone Dybkjær (RV).

Med venlig hilsen

Brian Mikkelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 9 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg:

”Ministeren bedes oversende et notat, der beskriver de gældende EU-regler om udlevering af borgere til strafforfølgning i andre EU-lande, herunder den europæiske arrestordre, samt andre EU-foranstaltninger i forbindelse med strafforfølgning på tværs af EU's grænser. Ministeren bedes desuden redegøre for disse reglers konsekvenser for EU-landenes udlevering af borgere til strafforfølgning i tredjelande.”

Svar:

1. Rådet vedtog den 13. juni 2002 rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og procedurene for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union (2002/584/RIA).

Med rammeafgørelsen er der gennemført en forenklet ordning for udlevering mellem EU-medlemsstaterne på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse. Det indebærer, at når en medlemsstat anmoder om at få en person udleveret til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, skal denne anmodning imødekommes (anerkendes), medmindre der foreligger en af de afslagsgrunde, som fremgår af rammeafgørelsen.

Rammeafgørelsen fastlægger, i hvilke tilfælde en EU-medlemsstat er forpligtet til at udlevere en lovovertræder til en anden medlemsstat. Rammeafgørelsen fastlægger herudover, i hvilke tilfælde medlemsstaterne kan eller skal afslå udlevering af en lovovertræder.

Rammeafgørelsen regulerer som udgangspunkt kun udlevering mellem EU-medlemsstaterne og har således ikke direkte konsekvenser for udlevering af personer til strafforfølgning i tredjelande. Det fremgår dog af rammeafgørelsens artikel 28, at en person, der er udleveret i henhold til en europæisk arrestordre, ikke må udleveres til et tredjeland uden samtykke fra den medlemsstat, som oprindeligt har udleveret vedkommende.

Rammeafgørelsen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige. Der kan i øvrigt henvises til lovens forarbejder for en nærmere gennemgang af rammeafgørelsen (lovforslag nr. L 168, jf. Folketingstidende 2002-03, Tillæg A, side 4275). Der kan endvidere henvises til Justitsministeriets redegørelse af 22. januar 2008 om lovovervågning af den nævnte ændringslov (jf. REU Alm.del – Bilag 145).

2. For så vidt angår andre EU-regler i forbindelse med strafforfølgning på tværs af EU's grænser kan bl.a. nævnes konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater (EU-retshjælpskonventionen), som har til formål at lette samarbejdet mellem medlemsstaterne i forhold til de hidtil gældende konventioner på området, herunder navnlig den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager.

Endvidere er der vedtaget to rammeafgørelser om retshjælp, som begge bygger på princippet om gensidig anerkendelse. Det drejer sig om Rådets rammeafgørelse af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale (gennemført i dansk ret ved lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union), og Rådets rammeafgørelse af 18. december 2008 om en europæisk bevissikringskendelse med henblik på fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (gennemføres i dansk ret ved lov nr. 347 af 14. maj 2008 om ændring af lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, lov om udlevering af lovovertrædere og lov om Det Centrale Dna-profil-register).

Rådet har endvidere vedtaget en række rammeafgørelser om strafferetlig fuldbyrdelse inden for EU, som ligeledes bygger på princippet om gensidig anerkendelse. Det drejer sig bl.a. om rammeafgørelser om gensidig anerkendelse af bødestraffe, konfiskation, betingede domme og frihedsstraffe.

3. For så vidt angår udlevering mellem EU-medlemsstaterne og tredjelande kan det oplyses, at Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 23. oktober 2009 vedtog en afgørelse om indgåelse af aftaler mellem EU og USA om udlevering og gensidig retshjælp i straffesager.

Det eksisterende samarbejde mellem Danmark og USA vedrørende udlevering og retshjælp i straffesager fungerer som udgangspunkt allerede i overensstemmelse med den ramme for samarbejdet, der fremover vil komme til at gælde mellem EU-medlemsstaterne og USA i kraft af de to aftaler. Aftalerne mellem EU og USA nødvendiggør dog visse tilpasninger af bl.a. procedurereglerne for fremsendelse mv. af begæringer om udlevering og retshjælp. Med henblik på at sikre at Danmark fuldt ud kan efterleve bestemmelserne i de to aftaler, har Danmark og USA indgået to bilaterale aftaler om henholdsvis udlevering og gensidig retshjælp.

Aftalerne mellem EU og USA om udlevering og retshjælp samt de bilaterale aftaler mellem USA og Danmark om udlevering og retshjælp træder i kraft den 1. februar 2010. Der kan i øvrigt henvises til Justitsministeriets notat af 13. januar 2005 om (udkast til) aftalerne mellem USA og Danmark om udlevering og retshjælp (jf. REU Alm. del – Bilag 283).

4. Endvidere vedtog Rådet den 27. juni 2006 en afgørelse om undertegnelse af en aftale mellem EU og Island og Norge om procedurene for udlevering mellem EU-medlemsstaterne og Island og Norge med det formål at lette udleveringsprocedurene. Rådet vil på et senere tidspunkt få forelagt aftalen med henblik på indgåelse, når EU-medlemsstaterne samt Island og Norge har opfyldt de krav, der måtte gælde ifølge deres egne forfatningsmæssige procedurer.

Aftalen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 394 af 30. april 2007 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love og om ophævelse af lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af Konvention om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (Nordisk arrestordre) m.v.). Lovændringen træder i kraft, når de øvrige nordiske lande har gennemført den nødvendige nationale lovgivning.

5. Herudover skal Schweiz og Liechtenstein som led i deltagelse i Schengen-samarbejdet bl.a. gennemføre og anvende bestemmelserne i konventionen fra 1995 om forenklet udleveringsprocedure mellem EU-medlemsstaterne og bestemmelserne i konventionen fra 1996 om udlevering mellem EU-medlemsstater. De nødvendige lovændringer af dansk ret er gennemført ved ovennævnte lov nr. 394 af 30. april 2007.

6. Det kan endelig oplyses, at de omtalte EU-regler vedrørende strafforfølgning på tværs af EU's grænser ikke i sig selv har konsekvenser for udlevering fra EU-medlemsstaterne af personer til strafforfølgning i tredjelande, idet reglerne (med enkelte undtagelser, jf. ovenfor) kun finder anvendelse inden for EU.